

Gretchen McCullough: Prázdný byt v patře /ukázka/

Ukázku z díla americké spisovatelky Gretchen McCullough přeložila pro Literární.cz Jarmila Flaková.

Keiko zaslechla v bytě nad sebou nějaké vrtání. Už předtím brzy nad ránem slyšela pro změnu někoho bouchat. Služebná odvedle sice často vyklepávala koberce, ale když se na ní Keiko vyptávala vrátného, řekl jí, že služka nechodí do domu pravidelně každý den.

Kromě vrtání, vyklepávání koberců a hučení vody ve vodovodních trubkách slyšela Keiko také chrchlání a smrkání nějakého muže. Měla také možnost slyšet kvílení manželky, kterou asi mlátil.

Lidé v patře navíc chodili v těžkých botách, které při chůzi vydávaly hlasitý klapot. Vrátný si ale pořád stál za tím, že v bytě nahoře nikdo nebydlí.

Keiko byla ale přesvědčená, že vrtání a také klapání bot opravdu slyšela. Jak se má v takovém hluku soustředit na studium arabské gramatiky? Vždy jí bylo těžko, když si představila sama sebe, jak učí arabštinu jednoho tokijského podnikatele. Jenže už je příliš pozdě na to, aby od kurzu odstoupila. Pořídila si v lékárně špunty do uší, ukázalo se však, že proti takovému hluku vůbec nepomáhají.

I pozdě v noci se z bytu nahoře ozývalo kočičí mňoukání a chraplavý smích. Copak ti lidé, co tak dupou, mají ještě ke všemu kočky?

Zavolala domovníkovi – egyptskému doktorovi, který teď pracuje v Americe jako učitel. Ten jí ale řekl, že v bytě v patře opravdu nikdo nebydlí, ačkoliv tento byt patří jeho bratranci. Byl to také jediný byt v celém domě, který si nikdo nepronajal.

„A nedal váš bratranec klíč někomu jinému?“ Tázala se Keiko.

Domovník ale stejně jako vrátný trval na tom, že ten byt je prázdný.

Keiko si na hluk v bytě nahoře stěžovala tak urputně, že všichni její sousedé dospěli ke společnému závěru, že musí být zkrátka blázen. Mysleli si, že by pro ni bylo lepší, kdyby se vrátila zpátky do Japonska. Možná už je zkrátka v Egyptě příliš dlouhou dobu. A taky by měla navštívit psychologa. Keiko dokonce dostala od sousedky naproti kontakt na jakousi poradenskou službu.

Keiko jí na oplátku za její laskavost věnovala takový malý letní zvoneček určený k zahánění zlých duchů.

Poradenské služby nakonec nevyužila. Byla si zkrátka jistá, že slyší vrtání. A tak jako tak, doktor by jí stejně řekl to samé co vrátný, domovník i všichni sousedé. Keiko opravdu nebyla ve své kůži. Byla rozrušená. Ale také je pravdou, že domovníkův bratranec dal náhradní klíč od bytu jedné ženě. Tou

tajemnou ženou byla Batilda, švédská břišní tanečnice s poněkud objemnější postavou. Ta tedy v bytě žila. Nebyla sice nijak zvlášť talentovaná, ale zato byla velice sympatická a tudíž i žádaná ve významných káhirských hotelech.

A právě Batilda si spolu s vrátným ustavila zvláštní dohodu, která měla zůstat utajena. Přestože byl vrátný domu mnohem čestnější než většina jiných vrátných a neokrádal domovníka o nájemné, Batildinu velkorysou nabídku zkrátka odmítnout nemohl. Ve vesnici měl totiž rovnou tři nezaměstnané syny.

Oficiálně ale v bytě nahoře nikdo nebydlel.

Podezřelé vrtání, na které si Keiko stěžovala, se ukázalo být hučením šicího stroje.

Keiko si permanentně ničila sluch celých pět let. To ještě žila v hlučném centru Káhiry obklopeném celou řadou mešit.

Teď obývala čtvrt v Zahradním městě, která byla mnohem tišší. Jenže o to více se zvuky rozléhaly v prostoru, zesilovaly a přerůstaly ve zvuky jiné.

Když pak zase mluvila s vrátným domu, neudržela se a křičela a bouchala do stolu, protože věděla, že jí vrátný lže. Cožpak si myslí, že ona, protože je Japonka, je snad docela hloupá? Jeho lehkomyšlná ujištění, že v bytě nikdo není, jí začaly dohánět k šílenství. Byla si jistá, že všichni v Káhiře prostě lžou.

Kdyby měla více odvahy, prostě by vypochoďovala do patra a zabouchala na ty dveře, hned jak by ve svém bytě slyšela další hluk. Konečně by tak úspěšně rozluštila tuto záhadu.

Také sama Batilda přísahala bratranci majitele domu, který byl proslulým novinářem, nyní žijícím v Americe, že klíč od bytu nikomu jinému nedá. Chtěla tento slib dodržet. Jenže její kamarádka z L. A., Queenie, potřebovala byt pro účely podnikání. Queenie totiž šila kostýmy pro celou řadu břišních tanečnic a Batilda k nim patřila. Když ještě Queenie bydlela a šila ve svém bytě, její sousedi si stěžovali, že v místě bydlíště také podniká. Dostala varování, že by u ní mohlo dojít k policejnímu zásahu spojenému s přísnou domovní prohlídkou. Kdyby k tomu opravdu došlo, musela by pak uhradit veškeré poplatky za podnikání v obytné zóně.

Kdyby Queenie šila někde jinde, mohla by bez jakýchkoliv důkazů popřít, že podniká. Queenie, jejíž zrzavé vlasy zdobily čistě bílý melír, a která měla jedno oko šilhavé, vypadala trochu jako pirát. Přísahala, že Káhiru nenávidí, a vedla litanie o tom, jak byla ošizena, zatímco se ráda s obchodníky v Khan e-Khalili dohadovala o ceně korálků pro své kostýmy.

Batilda, pro kterou Queenie také šila kostýmy, chtěla své přítelkyni pomoci vymanit se ze své svízelné situace. Bylo známo, že Queenie šila kostýmy také pro další břišní tanečnice a různé jiné estrádní umělce v celé Káhiře. Ti sice málokdy platili své účty a látky byly také velmi drahé, Queenie se ale do L. A. vrátit nechtěla.

V době, kdy Queenie zrovna nešila, využívala byt domovnickova bratrance sama Batilda. Keiko začala slýchávat i jiné zvuky kromě vrtání.

Batilda kolikrát bytu využívala pro pracovní schůzky s podnikateli a také jako místo odpočinku. V tom bytě, konkrétně v podlaze v ložnici, byla díra. Šlo o neopravené instalatérské těsnění. Neustálé posouvání její postele tlačilo podlahu stále více do bytu ve spodním patře, ve kterém bydlel Clyde Honeydew, muž středního věku a inženýr, který pracuje jako kontrolor kvality vzorků vody z egyptských nádrží.

Batildě bylo jedno, jestli Clyde slyší, co se právě děje v jejím bytě. Nedávno ale nahoru směrem k ní začal vykřikovat samé sprosté a pomatené věci:

„Nenávidí nás!“

„Jdi dopředu! Šukej mozky z hlavy!“

„Připrav se na apokalypsu!“

Batilda se tedy rozhodla používat byt pro schůzky s podnikateli a také s Big Boyem, černošským bodyguardem z Karibiku, který má na starost zajištění bezpečí proslulé saúdsko-arabské princezny, jež obývá hotel v centru Káhiry.

Když tedy Keiko slyšela klapání vysokých podpatků, nebyla to její fantazie. Batilda ráda nosívala zlaté jehly. Také egyptští podnikatelé nosili drahé italské kožené boty na podpatku a obvykle byli velmi tlustí, což se projevovalo i na jejich robustní chůzi.

Když si Keiko stěžovala vrátnému pro změnu na klapání bot v bytě nahoře, řekl jí pobaveně: „Vrtání už skončilo a teď tedy slyšíš dupat duchy?“

„A nosí duchové boty?“ Zeptala se ho Keiko.

Vrátný zakroutil svým typickým tureckým knírem. Začal se bát, že by mohl přijít o Batildin měsíční příplatek. Co když tahle neodbytná Japonka všechno zjistí?

„Možná že ten hluk pochází z ulice nebo odjinud.“ Pokrčil rameny.

„To ne. Zvuky z ulice už znám. V půl šesté slyším volání k modlitbě Alláhu Akbar. Nějaký muž také každé

ráno startuje svůj Volkswagen, aby se mu zahřál motor. Egyptanka naproti v domě zase chová ptáka, který vydává strašné zvuky. Další muž, který umývá auta, zas křičí to své „dobré ráno“ na vrátného z toho domu. Někdy se taky hádají.“

„Dobře, dobře. Zeptám se, je Tokio tiché město?“

„Japonci nemají rádi hluk tak jako Egypťané. V naší kultuře je klid drahocenným.“

„Možná že jen potřebujete dovolenou. Možná jste prostě unavená.“

„Kdepak. Je to pouhý měsíc, co jsem se vrátila z Japonska,“ odvětila Keiko.

Jindy zas Keiko slyšela v bytě nahoře mňoukání. Divoké a děsivě hlasité mňoukání. Věděla, že je ale hloupost, aby v tom bytě slyšela mňoukat kočky. Jak by mohlo být tolik koček v bytě, který je neobydlený?

Dokonce ani sama Batilda nevěděla, že její kočky užívají tento náhradní byt pro kočičí seance, když Batilda odchází v noci na svá představení.

Její hlavní kočičí dáma, Swink, objevila, kde Batilda schovává klíč od bytu. Kočky Pout Face a Julia Childs byly celé šťastné, že jsou spolu. Kočka Swink pak vtipně přejmenovala bar na „Dům kočky Lucy“, a to po nejposlušnější kočce, která v domě žila. Lucy byla buclatá černá kočka se zelenýma očima, která se jen stěží dokázala dostat z pohovky.

Pokud se ostatním kočkám poštěstilo a mohly utéct od svých majitelů v domě, také se moc rády připojily k zábavě.

Nesmírně si to užívaly. Tlustá Louie vyhrávala na piáno, Saša na bubny, zatímco se ve všem tom povyku neurotický kocour Cézár zálibně prohlížel v zrcadle. Sebestředný, diabetický Král Farúk si stěžoval, že už je celý unavený z požívání jemných kuřecích prsíček a nudil všechny kočky popisováním každého detailu svých milostných afér. Kočičí duo Sacco a Vanzetti si hrálo s míčem.

Když přišla Keiko za vrátným znovu se svou další stížností, vrátný se jí s úsměvem zeptal: „Takže nejenže duchové nosí boty, oni i mňoukají?“

Batildě nebylo známo, že by domovník a domovníkův bratranec, syn domovníkovy sestřenice, měli kopii matčina klíče. Jednalo se o nevalného studenta práv na Káhirské univerzitě, který využíval byt, kdykoliv si chtěl užít se svou přítelkyní. Tak moc se tím bytem chlubil, že na něj jeho kamarádi začali kvůli tomu klíči dotírat, aby tam i oni mohli spát se svými přítelkyněmi.

Potom co Keiko jako každý den zapnula sporák, aby si na něm uvařila rýži, vedla si záznamy zvuků, které slyšela z údajně prázdného bytu nahoře: vrtání. Klepání nohou od postele. Mňoukání. Zvuk piana a bubnů. Klapání a dupání bot. Houkání. Televize. Arabská hudba. Potřebovala tyto zvuky sledovat, aby zjistila, jestli se určité zvuky dějí v určitých částech dne nebo v určitých dnech. Pak mohla své důkazy předložit majiteli domu.

„Ach tak. Techtle mechtle nahoře. Myslím, že od toho bytu má klíč mnoho různých lidí. Tolik hluku. Tolik aktivit na tak prázdný byt. To nedává smysl.“

Majitel zavolal vrátnému. „Je to pravda?“

„Ona je blázen. Říkám vám, pane. Slyší věci. Vymýšlí si. Myslí si, že jí chce každý uškodit. Dokonce si myslí, že někdo vrtá do stropu nahoře díru, aby ji mohl špehovat.“

„Bylo by lepší, kdyby byl její byt prázdný,“ řekl majitel. Byl napůl vážný, když to řekl, protože mu nevadilo, že o peníze z nájmu přijde. „Otravuje i ostatní nájemníky?“

„To si nemyslím,“ řekl vrátný.

„Dobře. Ostatně nezůstane v Káhiře navždycky,“ řekl majitel.

Hluk z bytu nahoře se ozýval i nadále, aby Keiko trápil. Potřebovala alespoň trochu klidu, protože se musela připravit na jazykovou zkoušku z arabštiny. Univerzitní knihovna nebyla právě vhodným místem ke studiu, protože i tam byl hluk. Neustálé vyzvánění mobilních telefonů. Hlasitý smích. Běžná konverzace mezi Egyptany působila spíše jako řev návštěvníků cirkusu.

Tentokrát se odvážila sama jít nahoru a přímo konfrontovat toho, kdo ten hluk dělá.

Byla překvapená, když dveře otevřela Batilda. Na sobě měla jen tak volně převázaný hedvábný župan. A tak mohla spatřit její obrovská prsa. Jsou pravá? Jako kdyby byla japonskou kurtizánou, přemýšlela.

„Promiňte. Moc se omlouvám,“ řekla Keiko, sklánějíc se přede dveřmi „Ten hluk. Snažím se učit.“

„Copak je, miláčku? Co pro tebe mohu udělat? Chceš tančit? Vypadáš, že by ses měla trochu rozveselit,“ řekla Batilda laskavým tónem.

„Ale ne. Neměla bych. Omlouvám se, že vás ruším,“ řekla skloněná, ustupující ode dveří.

„Koukáme na Osudovou přitažlivost. Nechceš jít dovnitř a koukat se?“

„Moc se omlouvám,“ řekla Keiko a couvala dál. Byla si jistá, že koukají na porno.

„Nebud' směšná. Rádi uvítáme tvou společnost, vid', Velký kluku?“

Keiko se cítila strašně trapně. Svalnatý černochoch na sobě neměl tričko. Zato měl hned dvoje chatrné šortky. Nemohla říct, které z nich jsou kraťasy a které spodní prádlo.

Byl tak černý. Keiko si nedokázala představit milování s černochem. Přemýšlela, jaké to může být.

Takže byt nebyl prázdný! Keiko se rozhodla, že vrátnému nebude hrát na ruku.

„Já vím, že se v tom bytě dějí nemravné a chlípné věci,“ řekla Keiko vrátnému. (Naskytla se jí tak dobrá možnost, jak použít staromódní arabský slovník, který si osvojuje na svých hodinách arabské lingvistiky.)

„Takže duchové si teď svlékají šaty?“ zeptal se vrátný.

Keiko se nechala zahanbit a odstoupila od něj se s dlaní na ústech. Vrcholně neslušné!

Dělal dvojsmyslné narážky, že ona...? Otočila se a zamířila k výtahu. Jaký typ ženy si myslel, že je?

Jestli s ní vrátný bude i nadále jednat s takovým sarkasmem a neúctou, mohla by říct pronajímateli, že se vloupal do jejího bytu.

Jednoho týdne si Keiko uvědomila, že si do deníku nezaznamenala žádné vrtání. (Queenie se vrátila zpět do L.A., aby prodala své kostýmy Bette Midler. Takže už nepotřebovala prostory na své šití.)

O tři dny později přestalo i klapání a dupání. (Díra v Batildině stropě byla opravena.)

Brzy potom se ztišilo i mňoukání. (Kočky přestaly používat místo jako bar; namísto toho užívaly ke schůzkám balkón Turka Haydara. Bylo prostě jednodušší se na něj dostat. Další bonus: někdo v domě hodil na ten balkón stovky plechovek od makrel. Kočky tak měly makrelovou koktejl párty, což bylo lepší než aby pily kyselé bílé víno.)

Bušení nohou od postele pak také skončilo. (Syn bratrance majitele se rozešel se svou dívkou. Začala totiž nosit závoj a odmítla s ním ještě kdy spát, dokud se s ní neožení.)

Keiko řekla vrátnému: „Tohle opravdu není tichý dům, jak jste tvrdil. Pohádky. Lži. Něco za tím je. Já přece vím, co slyším.“

Nicméně, když šla Keiko zaznamenávat seznam zvuků do své denní evidence, dlouho už nebylo co zaznamenávat. Přitom si byla jistá, že slyšela vrtání, mňoukání, klepání, bušení nohou od postele a hraní na piano. Kam všichni ti lidé šli?

Pokrčil rameny. To nejlepší, co mohl říct. Jenže on si nemusel dělat starosti. Keiko totiž nikdo nevěřil. Cizinci bydlící v domě o něm dobře věděli, že je to správný a čestný muž.

Když Keiko volala na policii v sousedství a stěžovala si, že jsou v domě prostitutky, nebrali ji vážně. Znali totiž vrátného. A nešli zatknout Batildu, slavnou tanečnici ve městě.

Věděli, že tahle Japonka je prostě blázen. Že to nemá v hlavě v pořádku.